

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

รัฐชายฝั่งได้ออกกฎหมายภายในเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ โดยอาศัยสิทธิ (Rights) และอำนาจ (Jurisdiction) ที่กำหนดไว้ในอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 แต่กฎหมายภายในของรัฐชายฝั่งบางรัฐมีผลกระทบต่อเสรีภาพในการเดินเรือของรัฐอื่น ๆ ผลกระทบทางตรง ได้แก่ การขอความยินยอมก่อนเดินเรือผ่านเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ผลกระทบทางอ้อม เช่น อำนาจของรัฐชายฝั่งในการเข้าตรวจค้นเรือต่างชาติในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ กรณีที่สงสัยว่าเรือต่างชาติได้ละเมิดกฎหมายข้อบังคับหรือมาตรการบางอย่างของรัฐชายฝั่งเกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล กฎหมายภายในของรัฐชายฝั่งจึงไม่สอดคล้องกับอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

ประเทศไทยได้ออกแถลงการณ์ยืนยันท่าทีของประเทศไทย โดยกระทรวงการต่างประเทศคัดค้านรัฐที่ออกกฎหมาย หรือข้อบังคับในการจำกัดสิทธิในการผ่านโดยสุจริต และเสรีภาพในการเดินเรือ (Freedom of Navigation) ของเรือต่างชาติในอาณาเขตทางทะเลของตน หากประเทศไทยรับทราบท่าทีและกฎหมายของรัฐต่าง ๆ โดยไม่คัดค้านก็อาจถูกผูกมัดภายใต้ตามหลักกฎหมายปิดปาก (Estoppel) หรือการยอมรับโดยนิ่งเฉย (Acquiescence) ซึ่งอาจกลายเป็นทางปฏิบัติของรัฐต่อไป ประเทศไทยจึงออกแถลงการณ์ท่าทีของประเทศไทยว่า เรือทุกประเภทของทุกรัฐมีเสรีภาพในการเดินเรือผ่านเขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐอื่น โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้าหรือได้รับอนุญาตหรือคำยินยอมล่วงหน้าจากรัฐชายฝั่งก่อนเดินเรือผ่าน หากกฎหมายของรัฐใดมีลักษณะแทรกแซงเสรีภาพในการเดินเรือดังกล่าว ขัดกับหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ และขัดกับพันธกรณีที่รัฐได้ลงนามไว้ในอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ประเทศไทยจึงต้องประกาศว่า กฎหมายของรัฐชายฝั่งดังกล่าวไม่มีผลผูกพันโดยกฎหมายหรือข้อบังคับใด ๆ ต่อประเทศ

ไทย และหวังว่ารัฐอื่น ๆ จะไม่ขัดขวางการใช้เสรีภาพอันชอบธรรมในการเดินเรือในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ¹³⁴

นอกจากที่กล่าวมาแล้วประเทศไทยควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1. กรมประมงต้องแจ้งให้ชาวประมงทราบถึงน่านน้ำของประเทศต่าง ๆ และตักเตือนมิให้เดินเรือไปละเมิดน่านน้ำ หรือลอบทำการประมงในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศเพื่อนบ้าน
2. รัฐบาลไทยต้องเจรจากับรัฐชายฝั่งอื่นเพื่อหาแหล่งประมง โดยทำความตกลงระหว่างประเทศ
3. แก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองและรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเลไทยให้ขยายออกไปในเขตเศรษฐกิจจำเพาะด้วย

¹³⁴ กองกฎหมาย กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงต่างประเทศ, แดงการณของกระทรวงต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย, วังสรณมย์ กระทรวงต่างประเทศ, กุมภพันธ์ 2536,